

Skolungdomsarbete och ungdomsarbete i läroinrättningar 2024

Elevers / studerandes skoldag inom grundläggande utbildningen/på andra stadiet byggs upp av lektioner, vilkas mängd, längd och innehåll är reglerad. Under skoldagen har eleven/studerande rätt att få utbildning i enlighet med läroplanen, elev-/studiehandledning samt stöd i inläringen och studerandevårdens tjänster. Ansvaret för eleven/studerande under skoldagen är alltid hos utbildningsanordnaren. Utbildningsanordnarens ansvar tar slut vid skoldagens slut. Ansvaret för skolungdomsarbetet finns hos ungdomsväsendet. En garanti för att jobbet lyckas är ändå ett tätt samarbete mellan ungdomsväsendet, rektor och bildningsväsendet.

Skolungdomsarbetet stöder skolans fostrande uppdrag i enlighet med målsättningen skriven i lagen om grundläggande utbildning. Den stöder elevernas utveckling till mänskligt och etiskt ansvarstagande samhällsmedlemskap. Samma gäller det ungdomsarbete som görs i läroinrättningar inom ramen för lagen om yrkesutbildning och gymnasielagen. Ungdomsarbetet i skolor och läroinrättningar är frivilligt för den unga, utgående från den unga.

Om eleven/studerande under sin skoldag eller före eller efter skoldagen har pauser i undervisningen, kan hen träffa skolungdomsarbetaren. Skolungdomsarbetaren kan ha sin arbetspunkt i skolan eller läroinrättningen, likaså kan det finnas fritidsutrymmen avsedda för de unga i skolbyggnaden.

Skolungdomsarbetaren kan under skoldagen samarbeta med läraren. Om en skolungdomsarbetare är med under lektionstid, finns alltid även en lärare med. Läraren har ansvar för eleverna/studerande och över att lektionsinnehållet motsvarar läroplanen/examensgrunderna. Utformningen av lektionen kan planeras och genomföras gemensamt.

Skolungdomsarbetets roll

1. Skolungdomsarbetet kan stöda elevernas och studerandes kamratgrupper, möjliggöra frivillig hobbyverksamhet och skolans fostringsuppdrag.

Skolungdomsarbetaren kan finnas tillgänglig i skolan, för att möta elever och höra hur de mår före, under och efter skoldagen. Skolungdomsarbetaren kan sköta uppgifter kopplade till gemensamt välmående i samarbete med de andra vuxna i skolan.

Skolungdomsarbetaren kan fungera i samarbete med lärare som handleder elev- och studerandekår och vänelever/tutorer eller i samarbete med andra lärare. Ansvaret över eleverna och över deras verksamhet under skoldagen finns alltid hos läraren.

Skolungdomsarbetarens arbetspunkt och fritidsutrymmen för unga kan finnas i skolan. Under skoldagen är utrymmena ändå definierade som skolområde och skolans principer om övervakning och disciplinära åtgärder tillämpas. Ifall utrymmena är öppna även för andra elever än skolans egna under skoldagen, bör detta beaktas då undervisningen planeras samt i skolans verksamhetsplan.

2. Skolungdomsarbetet kan ha en roll i både den gemensamma och individuella elevvården

Skolungdomsarbetet kan delta i diskussioner både gällande den gemensamma och den individuella elevvården/studerandevården med information om ungas fenomen och hjälper utvecklandet av hela skolans praxis gällande skolgemenskapens välmående.

3. Skolungdomsarbetarens roll under lektionerna baserar sig på undervisning enligt läroplanen, över vilken läraren alltid ansvarar.

Lektionerna för högstadiets klassföreståndare, yrkesutbildningens ansvariga lärare och gymnasiets grupphandledare kan vara möjliga tillfällen för samarbete. För detta ändamål har bland annat Kasku-modellen utvecklats, omfattande tre lektioner där praxis kring samarbete utvecklas.

- Kasku i högstadiet: <https://opinkirjo.fi/kasku-kasvatuskumppanus-koulussa/>
- Arbetsparsmodellen Kasku i yrkesutbildningen: <https://opinkirjo.fi/sv/arbetsparsmodellen-kasku-i-yrkesutbildningen/>